

Byla C-653/23

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2023 m. lapkričio 6 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Administratīvā apgabaltiesa (Latvija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. lapkričio 1 d.

Ieškovė ir apeliantė:

SIA „TOODE”

Atsakovas ir kita apeliacinio proceso šalis:

Valsts ieņēmumu dienests

<...>

Administratīvā apgabaltiesa (Apygardos administracinis teismas, Latvija)

NUTARTIS

Ryga, 2023 m. lapkričio 1 d.

Administratīvā apgabaltiesa (Apygardos administracinis teismas) <...> [teismo sudėtis]

rašytinio proceso tvarka pradėjo nagrinėti apeliacinį skundą, kurį SIA „TOODE“ pateikė dėl 2022 m. balandžio 14 d. *Administratīvās rajona tiesa* (Apylinkės administracinis teismas, Latvija) sprendimo administracinėje byloje, pradėtoje gavus SIA „TOODE“ prašymą priimti palankų administracinį aktą, kuriuo būtų suteikta pagalba 2021 m. sausio ir vasario mėn. apyvartinių lėšų srauto sumažėjimui kompensuoti.

Aprašomoji dalis

Faktinės aplinkybės

- 1 2021 m. kovo 25 d. ir balandžio 9 d. pareiškėja SIA „TOODE“ kreipėsi į *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba, Latvija) su prašymu suteikti jai, kaip įmonei, kurią paveikė *Covid-19* krizė, pagalbą 2021 m. sausio ir vasario mėn. apyvartinių lėšų srautui užtikrinti.
- 2 *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba) konstatavo, kad pareiškėjos apyvarta 2021 m. sausio ir vasario mėn. nesumažėjo tiek, kad atitiktų *Ministru kabineta 2020.gada 10.novembra noteikumi Nr. 676 „Noteikumi par atbalstu Covid-19 krīzes skartajiem uzņēmumiem apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai“* (2020 m. lapkričio 10 d. Ministru kabineto nutarimas Nr. 676 „Pagalbos apyvartinių lėšų srautui užtikrinti įmonėms, nukentėjusioms nuo *Covid-19* krizės, taisyklės“; toliau – Nutarimas dėl pagalbos) 4.2.1 ir 4.2.2 papunkčiuose nustatytas sąlygas.
- 3 Dėl paramos 2021 m. sausio ir vasario mėn. apyvartinių lėšų srautams užtikrinti SIA „TOODE“ kreipėsi į teismą. Pareiškėja mano, kad *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba), apskaičiuodama jos apyvartą, neturėjo pagrindo atsižvelgti į bendrą sandorių, nurodytų atitinkamo mokesčio laikotarpio pridėtinės vertės mokesčio deklaracijoje, vertę.
- 4 2022 m. balandžio 14 d. sprendimu pirmos instancijos teismas atmetė SIA „TOODE“ prašymą, nes nustatė, kad pareiškėja neatitinka paramos gavimo sąlygų.
- 5 SIA „TOODE“ pateikė apeliacinį skundą dėl pirmosios instancijos teismo sprendimo; ji nesutinka su pirmos instancijos teismo išvada, kad apskaičiuojant apyvartą būtina atsižvelgti į pridėtinės vertės mokesčio deklaracijoje pateiktus duomenis apie bendrą sandorių vertę.
- 6 Bylos nagrinėjimo metu *Finanšu ministrija* (Finansų ministerija, Latvija) nurodė, kad Nutarime dėl pagalbos numatyta pagalbos schema buvo parengta pagal 2020 m. kovo 19 d. Europos Komisijos komunikato „Laikinosios valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinę *Covid-19* protrūkį, sistema“ (C/2020/1863), (toliau – Laikinoji sistema) 3.1 skirsnyje nustatytus reikalavimus ir kad *Ekonomikas ministrija* (Ekonomikos ministerija, Latvija) gavo Europos Komisijos pritarimą dėl šios pagalbos schemos. Europos Komisijos pritarimas dėl pagalbos suderinamumo galiojo iki 2022 m. birželio 30 d., o tai reiškia, kad po šios datos pagalba pagal Laikinąją sistemą negali būti teikiama.
- 7 Atsakydama į *Augstākās tiesas Senāts* (Aukščiausiasis Teismas, Latvija) kitoje administracinėje byloje (byla SKA-356/2023) pateiktus klausimus 2023 m. rugsėjo 11 d. Europos Komisija pateikė nuomonę (toliau – Komisijos nuomonė).

Komisija pažymėjo, kad nacionaliniai teismai, remdamiesi atitinkamomis nacionalinės teisės nuostatomis, turi nustatyti, kada pareiškėjas įgijo teisiškai privalomą ir besąlyginę teisę gauti pagalbą pagal Nutarimą dėl pagalbos. Komisija nurodė, kad pagal Nutarimo dėl pagalbos 23 dalį pagalba suteikiama tuo metu, kai

Valsts ieņēmumu dienests (Valstybinė pajamų tarnyba) priima sprendimą ją suteikti (arba atsisakyti ją suteikti).

Komisija taip pat pabrėžė, kad pagalbos suteikimas pasibaigus Laikinosios sistemos 22 punkto d papunktyje nurodytam terminui pažeistų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalyje nustatytą sustabdymo pareigą ir kad nacionaliniai teismai turėtų užkirsti kelią tokios pagalbos mokėjimui pareiškėjui. Jeigu pareiškėjo prašoma pagalba nebuvo suteikta iki 2022 m. birželio 30 d., po šios datos nacionaliniai teismai negali vietoj pagalbos priteisti kompensacijos už žalą, kurią pareiškėjas patyrė dėl neišmokėtos pagalbos.

- 8 Pareiškėja pateikė pastabų dėl Komisijos nuomonės; ji nurodė, kad data, į kurią reikia atsižvelgti kaip į pagalbos suteikimo momentą, yra data, kai mokesčių administratorius priėmė pirminį sprendimą suteikti pagalbą (arba jos nesuteikti); šiuo atveju tai yra 2021 m. balandžio 23 d. Nacionaliniam teismui patenkinus prašymą priimti palankų administracinį aktą ir įpareigojus *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba) priimti sprendimą suteikti pareiškėjai pagalbą, šis vėlesnis *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba) sprendimas laikomas anksčiau pradėtos administracinės procedūros užbaigimu.

Valsts ieņēmumu dienests (Valstybinė pajamų tarnyba) nurodo, kad pagrindinėje byloje ginčijamais sprendimais atsisakyta suteikti pareiškėjai pagalbą už 2021 m. sausio ir vasario mėnesius. Tie sprendimai nesuteikė ieškovei aiškios teisės gauti pagalbą. Iki pagalbos laikotarpio pabaigos 2022 m. birželio 30 d. *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba) nepriėmė jokio kito sprendimo, kuriuo pareiškėjai būtų suteikta pagalba. Komisijos nuomone, teismai negali atgaline data spręsti pagalbos suteikimo klausimo ir reikalauti, kad *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba) priimtų administracinį aktą dėl pagalbos suteikimo pasibaigus pagalbos laikotarpiui.

Motyvų dalis

Taikomos teisės normos

Nacionalinės teisės aktai

- 9 Paramos verslui kontrolės įstatymas

1 straipsnio antros pastraipos 2 dalis:

Pagalbos suteikimo diena – diena, nuo kurios pagalbos verslui gavėjas įgyja teisę į pagalbą verslui pagal teisės aktus.

- 10 Administracinės teisenos įstatymas

250 straipsnio antra pastraipa:

Vertindamas administracinio akto teisėtumą, teismas savo sprendime atsižvelgia tik į administraciniame akte institucijos išdėstytus motyvus. Šis apribojimas netaikomas tais atvejais, kai prašoma išduoti palankų administracinį aktą.

254 straipsnio pirma pastraipa

Jeigu teismas nustato, kad prašymas priimti administracinį aktą yra pagrįstas, jis įpareigoja instituciją priimti atitinkamą administracinį aktą.

11 Pagalbos sąlygos

23 dalis.

Pagalbos suteikimo momentas yra ta diena, kai *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba) priima sprendimą suteikti pagalbą.

23¹ dalis:

Jei pagalba nepanaudojama per du mėnesius nuo tos dienos, kai *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba) priėmė sprendimą skirti pagalbą, nepanaudotą pagalbos dalį įmonė gražina *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba).

24 dalis.

Sprendimas turi būti priimtas iki 2022 m. birželio 30 d. pagal Laikinąją sistemą.

Europos Sąjungos teisės aktai

12 Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo.

107 straipsnio 1 dalis:

Išskyrus tuos atvejus, kai Sutartis nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

107 straipsnio 3 dalies b punktas

Vidaus rinkai neprieštaraujanti gali būti laikoma:

b) pagalba, skirta bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti arba kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti.

- 13 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015, p. 9; toliau – Reglamentas Nr. 2015/1589)

1 straipsnio b punkto ii papunktis:

patvirtinta pagalba, t. y. Komisijos arba Tarybos patvirtintos pagalbos sistemos ir individuali pagalba;

1 straipsnio c dalis:

nauja pagalba – visa pagalba, t. y. pagalbos sistemos ir individuali pagalba, kuri nėra egzistuojanti pagalba, įskaitant egzistuojančios pagalbos pakeitimus;

- 14 Laikinoji sistema

22 dalies d papunktis:

Komisija tokią valstybės pagalbą laikys suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies b punktą, jei bus įvykdytos visos šios sąlygos <...>:

d) pagalba turi būti suteikta ne vėliau kaip 2022 m. birželio 30 d.

Priežastys, dėl kurių kyla abejonių dėl Europos Sąjungos teisės normų išaiškinimo

- 15 Atsižvelgdama į *Covid-19* protrūkio poveikį visoms valstybėms narėms ir kad ribojamosios priemonės, kurių ėmėsi valstybės narės, daro poveikį įmonėms, Laikinojoje sistemoje Komisija pripažino, kad valstybės pagalba yra pagrįsta ir gali būti paskelbta ribotu laikotarpiu suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, siekiant pašalinti įmonėms iškilusią likvidumo trūkumo problemą ir užtikrinti, kad dėl *Covid-19* protrūkio atsiradę sutrikimai nepakenktų įmonių gyvybingumui (18 punktas). Panašiai laikinosios sistemos 21 punkte nurodyta, kad, be jau turimų galimybių, grindžiamų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktu, esamomis aplinkybėmis tinkamas, būtinas ir tikslingas sprendimas gali būti laikina ribota pagalba įmonėms, kurios susiduria su staigiu likvidumo trūkumu ar net jo nebuvimu.

Nutarimas dėl pagalbos įsigaliojo 2020 m. lapkričio 17 d. ir jame nustatyti pagalbos teikimo nuo *Covid-19* krizės nukentėjusioms įmonėms kriterijai ir tvarka, siekiant užtikrinti apyvartinių lėšų srautus. Nutarimas dėl pagalbos parengtas pagal Laikinąją sistemą ir juo buvo siekiama kompensuoti nuo *Covid-19* krizės nukentėjusių įmonių apyvartinių lėšų sumažėjimą, kad jos galėtų įveikti antrąją *Covid-19* pandemijos bangą.

Iš Nutarimo dėl pagalbos 26 dalies matyti, kad *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba) priima sprendimą dėl pagalbos suteikimo ir ją

išmoka tik po to, kai Europos Komisija priima sprendimą dėl šiose taisyklėse numatytos pagalbos verslui suderinamumo su Europos Sąjungos vidaus rinka.

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Komisija priėmė tokį sprendimą dėl pagalbos suderinamumo (SA.59592 (2020/N)); jame numatyta, kad pagalba turi būti suteikta ne vėliau kaip iki 2021 m. birželio 30 d. Vėlesniais Europos Komisijos sprendimais buvo susitarta, kad terminas suteikti pagalbą baigsis 2021 m. lapkričio 30 d. (2021 m. birželio 3 d. sprendimas SA.64046 (2021/N)) ir galiausiai iki 2022 m. birželio 30 d. (2021 m. gruodžio 14 d. sprendimas SA.100596 (2021/N)).

Taigi pagal Nutarimą dėl pagalbos suteikta ir išmokėta valstybės pagalba laikoma suderinama su vidaus rinka.

- 16 Vadinasi, Laikiną sistemą patvirtinta pagalbos schema skirta trumpalaikiai paramai įmonėms tais atvejais, kai jos susiduria su staigiu lėšų trūkumu dėl išskirtinių aplinkybių, kurias sukėlė *Covid-19* infekcijos protrūkis.

Tokią išvadą patvirtina atitinkamas teisinis reguliavimas. Laikinosios sistemos 22 punkto d papunktyje iš pradžių buvo numatyta, kad pagalba turi būti suteikta ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. (šis terminas buvo pratęstas tris kartus: 2020 m. spalio 13 d. įsigaliojusiu ketvirtuoju pakeitimu – iki 2021 m. birželio 30 d., 2021 m. sausio 28 d. įsigaliojusiu penktuoju pakeitimu – iki 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2021 m. lapkričio 18 d. įsigaliojusiu šeštuoju pakeitimu – iki 2022 m. birželio 30 d.).

Nutarime dėl pagalbos taip pat nurodytas terminas, iki kurio gali būti teikiama valstybės pagalba. Pagal nutarimo 24 dalį institucija turi priimti sprendimą iki 2022 m. birželio 30 d. pagal Laikiną sistemą. Nutarimo dėl pagalbos 23 dalyje nustatyta, kad pagalbos suteikimo data laikoma data, kai *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba) priima sprendimą suteikti pagalbą. Be to, jei pagalba nepanaudojama per du mėnesius nuo *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba) sprendimo priėmimo dienos, nepanaudotą pagalbos dalį įmonė turi grąžinti *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba) (Nutarimo dėl pagalbos 23¹ dalis).

Taigi pagalba turėtų būti laikoma tikslinga ir suderinama su vidaus rinka, jeigu ji suteikiama ir nedelsiant panaudojama numatytiems tikslams.

- 17 Taip nėra tuomet, kai kyla ginčas dėl asmens teisės į valstybės pagalbą.

Asmuo turi teisę ginčyti institucijos atsisakymą suteikti valstybės pagalbą – nepalankų administracinį aktą – aukštesnei institucijai ir reikalauti, kad aukštesnė institucija priimtų palankų administracinį aktą, kuriuo prašoma pagalba būtų suteikta. Net jei aukštesnė institucija atmeta prašymą, asmuo turi teisę kreiptis į teismą dėl palankaus administracinio akto, t. y. pagalbos suteikimo, ir reikalauti, kad būtų patikrinta, ar institucijos atsisakymas suteikti valstybės pagalbą yra pagrįstas.

Nagrinėjama atveju pareiškėja 2021 m. kovo 25 d. ir balandžio 9 d. pateikė kompetentingai institucijai paraiškas dėl pagalbos už 2021 m. sausio ir vasario mėn. Pirminius sprendimus atsisakyti suteikti pagalbą institucija priėmė 2021 m. balandžio 23 d. ir 2021 m. birželio 7 d., o galutinius sprendimus – atitinkamai 2021 m. birželio 9 d. ir 2021 m. liepos 23 d.

Procesas apeliacinės instancijos teisme pradėtas 2022 m. birželio 29 d.

Taigi Laikinosios sistemos 22 punkto d papunktyje (ir Nutarimo dėl pagalbos 24 dalyje) nustatytas terminas baigėsi bylos nagrinėjimo metu.

- 18 Šioje byloje teismas turi įvertinti, ar pareiškėja turi teisę gauti valstybės pagalbą pagal Nutarimą dėl pagalbos ir Laikinąją sistemą.

Atlikdamas šį vertinimą, teismas, be kita ko, turi nustatyti pagalbos „suteikimo“, kaip tai suprantama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį, datą, t. y. momentą, nuo kurio pagalba turi būti laikoma suteikta. Šis aspektas yra lemiamas nustatant, ar pareiškėjos prašoma pagalba yra esama, ar nauja valstybės pagalba.

- 19 Pagal suformuotą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką, siekdamas nustatyti momentą, nuo kurio pagalba turi būti laikoma suteikta, teismas turi atsižvelgti į visas nacionalinėje teisėje įtvirtintas nagrinėjamos pagalbos suteikimo sąlygas (2020 m. spalio 28 d. Sprendimo *Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (INAIL)*, C-608/19, EU:C:2020:865, 31 ir 32 punktai). Lemiamas veiksnys nustatant datą, kada konkrečia priemone pagalbos gavėjams buvo suteikta teisė gauti valstybės pagalbą, yra šių gavėjų apibrėžtos teisės ją gauti įgijimas ir lygiagretus valstybės išpareigojimas skirti minėtą pagalbą. Būtent šią dieną tokia priemonė gali iškraipyti konkurenciją ir daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, kaip tai suprantama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį (2022 m. sausio 25 d. Sprendimo *Europos Komisija / EUIPO*, C-638/19 P, EU:C:2022:50, 123 punktas).

Iš Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad pagalba turi būti laikoma suteikta tada, kai gavėjui pagal galiojančius nacionalinės teisės aktus suteikiama teisė ją priimti iš valstybės išteklių, todėl faktinis nagrinėjamų išteklių pervedimas nėra lemiamas (2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Arriva Italia Srl*, C-385/18, EU:C:2019:1121, 36 punktas; 2021 m. gegužės 20 d. Sprendimo *Azienda Sanitaria Provinciale di Catania*, C-128/19, EU:C:2021:401, 45 punktas).

Be to, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas taip pat išaiškino, kad tuo atveju, kai pagalbą gaunanti įmonė patiria finansinių sunkumų, būtent viešosios valdžios institucijų sprendimas skirti valstybės pagalbą, o ne jos faktinis pervedimas, gali leisti tokiai įmonei vadovaujantiems asmenims nuspręsti, kad jos veikla yra ekonomiškai gyvybinga ir ją tęsti, nes dėl tokio sprendimo atsiranda gavėjos teisė

gauti šią pagalbą (2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Arriva Italia Srl*, C-385/18, EU:C:2019:1121, 37 punktas).

Kartu pažymėtina, kad valstybės pagalba negali būti nustatyta teismo sprendimu, nes valstybės pagalbos įgyvendinimas yra diskrecijos klausimas, kuris nepriklauso teismo kompetencijai. Taigi, jeigu nagrinėjamu nacionaliniu teisės aktu nustatomas pranašumas valstybės pagalbos forma, teismo sprendimu priteistos sumos negali būti laikomos valstybės pagalba, atskirta nuo šio pranašumo (2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *Dobeles HES Ltd*, C-702/20 ir C-17/21, EU:C:2023:1, 76 ir 78 punktai).

- 20 Iš pirmiau nurodytos jurisprudencijos matyti, kad pagalbos suteikimo momentas, kuris suteiktų gavėjui aiškią besąlyginę teisę į atitinkamą pagalbą, yra atitinkamas tokią pagalbą suteikiančios kompetentingos valdžios institucijos sprendimas, neatsižvelgiant į pagalbos išmokėjimo momentą.

Bylos aplinkybės, kaip minėta, susiklostė taip, kad kompetentinga institucija (*Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinė pajamų tarnyba)) niekada nepripažino pareiškėjos tinkamumo gauti valstybės pagalbą ir šiuo metu šį klausimą nagrinėja teismas. Vadinasi, negalima daryti prielaidos, kad pareiškėjos atžvilgiu kada nors buvo susiklostę kokie nors teisiniai santykiai, kuriuos būtų galima laikyti aiškiai išreikšta besąlygine teise į valstybės pagalbą.

Iš esmės tokia teisė pareiškėjui gali atsirasti tik teismo sprendimu nustačius, kad pareiškėjas įvykdė visas nacionalinėje teisėje nustatytas sąlygas atitinkamai pagalbai gauti ir kad institucijos atsisakymas suteikti pagalbą nebuvo teisėtas ir pagrįstas. Kartu reikia turėti mintyje, kad, kadangi anksčiau teisinis santykis neegzistavo, teismo sprendimo vykdymas negali lemti palankaus administracinio akto priėmimo atgaline data (*ex tunc*). Teismas gali nurodyti institucijai priimti atitinkamą administracinį aktą dėl pagalbos skyrimo *ex nunc*.

- 21 Nagrinėjamu atveju kilo ginčas dėl teisės į valstybės pagalbą ir dėl valstybės pagalbos, kuri buvo numatyta Nutarime dėl pagalbos ir kurią tinkamai patvirtino Europos Komisija, mokėjimo. Tokia pagalba galėtų būti laikoma „esama pagalba“ pagal Reglamento 2015/1589 1 straipsnio b punkto ii papunktį.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas sprendė klausimą, kaip vertinti pagalbą, kurią kompetentinga institucija suteikė asmeniui pasibaigus sutartos pagalbos schemos galiojimui, ir nusprendė, kad tai yra nauja pagalba (2022 m. balandžio 7 d. Sprendimo *KW ir SG*, C-102/21 ir C-103/21, EU:C:2022:272, 31–35 ir 42 punktai).

Tačiau nagrinėjamos bylos aplinkybės skiriasi tuo, kad institucija nepriėmė sprendimo suteikti pagalbą pasibaigus sutartai pagalbos schemai, tačiau yra tikimybė, kad teismui išnagrinėjus institucijos atsisakymą suteikti pagalbą pagal Nutarimą dėl pagalbos, toks atsisakymas bus pripažintas neteisėtu ir asmeniui bus pripažinta teisė gauti pagalbą, o kompetentinga institucija privalės, vykdydama sprendimą, suteikti ir išmokėti asmeniui priklausančią pagalbos sumą.

Apgabaltiesa (apygardos teismas) abejoja, ar tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, t. y. kai teismo sprendimu pripažįstama teisė į pagalbą pasibaigus teisės aktuose nustatytam ir Europos Komisijos patvirtintam pagalbos suteikimo laikotarpiui ir kompetentinga institucija įpareigojama suteikti ir išmokėti prašomą pagalbos sumą, data, kurią kompetentinga institucija nepagrįstai atsisakė suteikti pagalbos gavėjui valstybės pagalbą, gali būti laikoma pagalbos suteikimo data ir ar tokia pagalba turi būti laikoma nauja arba esama pagalba.

- 22 Valstybės pagalbos srityje Europos Sąjungos Teisingumo Teismas gali pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui aiškinimo gairių, kurios jam leistų nustatyti, ar nacionalinė priemonė gali būti laikoma valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę (2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Rittinger ir kt.*, C-492/17, EU:C:2018:1019, 43 punktas).

Kadangi *Apgabaltiesa* (apygardos teismas) turi užtikrinti, kad būtų laikomasi įsipareigojimų pagal Europos Sąjungos teisę, ir susilaikyti nuo priemonių, galinčių pakenkti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo tikslams, jis mano, kad būtina kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą.

<...> [procesiniai klausimai]

Remdamasis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsniu <...> [nuoroda į nacionalinės proceso teisės normas] *Administratīvā apgabaltiesa* (Administracinis apygardos teismas)

nutaria:

pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- 1) Ar Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip: valstybės pagalba laikoma „suteikta“ tuo momentu, kai kompetentinga institucija nepagrįstai atsisakė pripažinti privataus asmens teisę gauti valstybės pagalbą, kuri teismo sprendimu nustatoma pasibaigus pagalbos suteikimo terminui?
- 2) Ar 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamento (ES) 2015/1589, nustatančio išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles, 1 straipsnio b punkto ii papunktį reikia aiškinti taip: pagalba, kuri, kompetentingai institucijai nepriėmus sprendimo per pagalbos suteikimo terminą, asmeniui suteikiama pasibaigus pagalbos schemoje nustatytam pagalbos suteikimo terminui, remiantis teismo sprendimu, kuriame konstatuojama, kad asmuo per pagalbos schemoje nustatytą pagalbos suteikimo terminą įvykdė visas nacionalinėje teisėje nustatytas sąlygas

atitinkamai pagalbai gauti ir kad kompetentingos institucijos atsisakymas suteikti pagalbą buvo neteisėtas, laikytina esama pagalba?

Sustabdyti bylos nagrinėjimą, kol Europos Sąjungos Teisingumo Teismas priims sprendimą.

Ši nutartis neskundžiama.

<...>

<...> [parašai ir autentiškumo patvirtinimas]

DARBINIS VERTINIMAS